

„Bár zord a harc, megéri a világ,
Ha az ember az marad, ami volt:
Nemes, küzdő, szabadlelkű diák.”

Ady Endre

Ha valakire, akkor **Hatalák István**-ra nagyon állnak Ady Endre fennti verssorai. Kiegészíteném talán azzal, hogy kitartó, szorgalmas, tiszta szívű magyar.

1943. április 22-én született Bácsgyulafalván, itt végezte a nyolc általános iskolát. Fogadott gyermekként, négy testvér közül a legidősebb. Édesanyját, **Olomi Katalint**, akinek mindent köszönhet, nagyon szereti (édesanya csak egy van – mondja) és igyekszik segíteni, őt amivel csak tudja. Van két huga **Kati** és **Piroska** valamint egy öccse, **Illés**, őket is nagyon szereti. Szülei elválnak és a család apa nélkül marad. Istvánnak tanára **Baranyi István** lesz egyben szellemi apja, nevelő apja. Aki arra kéri a jóltanuló, jófejű, festésben is ügyeskező gyereket, hogy törjön ki és tanuljon tovább. „Neked nem szabad a teleckai dombokon kicsirázni!”, mondta neki, ez szárnyakat adott a gyermek Istvánnak és elment tanulni, Apatinba. És addig vissza sem tért a faluba, amíg a zsebében nem volt templom restauráló, festő diplomája. Három évig tanult. Mestere a német származású **Balogh József** volt. Így István megtanult németül, beszéli a szerb nyelvet is nagyon jól, ami azt jelenti, hogy szinte az összes szláv nyelveket érti, és természetesen magyarul anyanyelvi szinten beszél, az angol is

Bagin Livia

„Üzenet egykori iskolámba”

jól megy...

Tanító bácsija még mindig él (Baranyi István), — akit ajándékokkal áraszt el, klarinétot küldött neki, csomagokat ad fel —, ha haza megy mindig meglátogatja, ahol úgy tartják számon, mind családtagot lánya és unokái is. István bácsi mondja neki: — *Már nagyon sok gyereket tanítottam, de ilyen gyerek mind Te vagy még nem volt a kezem alatt —.*

Otthon első restauráló munkája az Bácskertes templom volt, ezután jött több templom. Barokk freskókat is restaurált. 62-ben elment Szlovéniába, ahol bele szerelmesedett a tájba, Koper gyönyörű 2000 éves város itt

dolgozott a Szlikopust vállalatnál, hoteleket, bungalókat, kaszárnyákat építettek. Megbecsülték nagyszerű munkája miatt, azt mondták neki: „*ha kellene még munkás és azok olyanok mind te, az egész vajdaság jöhet.*” 63 októberében hatalmas földrengés volt Macedónia fővárosában, István azonnal ment segíteni. Odaérve este egy kaszárnya kerítése mellett aludt el. Észrevették és bevitték vallatták, hogy mit csinál itt. Elmondta hogy segíteni jött a rászorulóknak. Azonnal megebédeltették (turós csusza volt, majd a vacsorát a tisztai étteremben adták neki. Kapott engedélyt, hogy egy hónapig ott lakhat és étkezhet. „A vállalatom mikor megérkezett átmentem hozzájuk. 98 lakást építettünk a festőkkel a röptéri mezőn (ezek mind katonakötelesek voltak.) Carposban 10 emeletes és 5 emeletes épületen szinte mindent kicseréltünk ez egy éves munka volt.

István nagyon szépen fest, realista, tehát klasszikus amatőr festészetnek — olajjal vászonra — szenteli életét. Benne van a vajdaság-i városok Amatőr Festői Egyesületében. Több alkalommal állította ki festményeit otthon, elvitt egy harmadik és egy második helyezést. Festményeit nézve, egy mély érzésű embert, komoly tehetséget árulnak el munkái. Itt Sydney-be és Canberrában is részt vett kiállításokon. Több államból voltak kiállítók. Amennyiben valaki ohalyt képet venni tőle, lehet, de István nem ebből él meg.

Istvánék 1987. augusztus 21.-én jöttek Ausztráliába. Mind mondja nehezen kapták meg a beutazási engedélyt tekintettel arra, hogy már elmúltak 40 évesek. Azért jöttek, mert, eleget lett „*talán nem szabadna, kicsit furcsa ezt mondani, Tito után egyre rosszabb lett a helyzet.*” „*Én magyarnak éreztem magam, az vagyok, és ezért sok megbántásban volt részem, miért nem megyek Magyarországra stb...*”

Melbourneban 11 évig dolgozott a Aestetik Restauration vállalatnál, mint munkavezető a felhőkarcolokon.

Életük itt a legjobb mederben folyt, amikor nagy tagédia éri a Hatalák családot, felesége **Borika** öngyilkos lesz, az akkor még csak 19 éves kisebbik fiúk találja meg édesanyját. Az ezt kiváltó ok, csak az lehetett, hogy kétszer műtötték mellrákkal és szegényke félt a következményektől. István ezen mind a mai napig nem tudja magát túltenni. Borika 60 éves volt, 41 éves boldog házasságban éltek. István a hölgyeknek csak azt tudja üzenni, vizsgáltságuk sűrűn magu-

kat és nem szabad feladni.

Versiket is ír és a legtöbbet **Borikához** címezi, részlet egy hozzá írt versből:

„*Felnéztem az égre, megláttalak téged.*

*Egy aranyló felhő voltál,
Amit átragyogott a napsugár.*

*A sugarak leértek hozzám,
Éreztem, hogy simogattál,*

*Átölelt a fénysugár,
Úgy ahogy, te szoktál.*

Ó milyen boldog voltam.

*Láttam szép szemed csillogását,
Kicsit kacsintottál is rám,*

*Ahogy mindig is szoktál (tetted)
Huncutkám.”*

„*Felnéztem az égre, megláttalak téged.*

*Egy aranyló felhő voltál,
Amit átragyogott a napsugár.*

*A sugarak leértek hozzám,
Éreztem, hogy simogattál,*

*Átölelt a fénysugár,
Úgy ahogy, te szoktál.*

Ó milyen boldog voltam.

*Láttam szép szemed csillogását,
Kicsit kacsintottál is rám,*

*Ahogy mindig is szoktál (tetted)
Huncutkám.”*

10 év múlt el a borzasztó esemény után, de István minden nőben feleségét keresi. Hogy valahogy mégis a tragédiára, nagy veszteségére visszatérő gondolatait eltereljék, abban nagy része volt **Nt. Dézsi Csabának** és **Csutoros Csabának** főgondnoknak.

„*Nt. Dézsi Csaba felkarolt, fiaimmal, unokáimmal elmentem a református templomba, mindjárt jobban éreztem magam. Borika református volt.*” István is itt kap megértést, és egy olyan miliőbe kerül, ahol mindenki gondoskodik, együtt érez, testvérként kezeli a másikat.” Segíték, amit tudok mondja: harangozók is, de olyan nagyon jó közösségi élet folyik ott, dolgozunk, de viccelődésre is van idő. Javítottam az ablakokat, renováltuk az épületet a konzulátusnál. **Buda-házy Lacival, Csutoros Csabával** söröztünk, el voltak velem ragadtatva mondták: „*Pista mester magát az Isten vezérelte a Bocskaiiba. Köszönet érte.*”

„A Református gyülekezetnél, mint presbiter tevékenykedek. Most is építkezünk és renoválunk. Nagy tervek vannak folyamatban, melyet **Nt. Dézsi Csabával** és **Csutoros Istvánnal** és a presbitérium többi tagjával végzünk.

2014. december 14-én nagy meglepetésben volt részem — *pláne mikor olvastam, hogy a Habsburg Otto*

unokája van itt és Ő avatott minket, Ámon Lillát, Bakos Jánost, Pálos Istvánt és jómagamat vitézzé —, ez egy felemelő, büszke, boldog nap volt életemben. Nagyon sokat köszönhetek Csutoros Csabának a kinevezéséért. Ő mondta: — a vitézzé avatást, karddal, tollal és társadalmi munkával lehet kiérdemelni — én az utobbinak köszönhetem ajánlásukat, melyet mindenkinek nagyon szépen köszönök”

Hatalák István idősebbik fia 50 éves, **Attila** építkezéseken, szobafestő és mázoló, felesége **Tanja**, fiai **Denis** 21 éves a BMW autóméchanikusnak tanul és **Dániel** 19 éves, szintén autókerekerek restaurálása és egy garázs tulajdonos, **Róbert**, fiatalabb fia 30 éves, 1.5 tonnás Mazdán áruszállító. Minden jól beszélnek magyarul és minden szorgalmas, nagyszerű emberek, akár édesapjuk, illetve nagyapjuk.

Minden évben István haza megy úgy hat hónapra. Megismerkedett egy tanárnővel, **Magdalénával**, aki egyelőre nem tud kijönni, mert a családi tulajdont kell felszámolnia. István idén május elején látogat haza. Látogatásai kiterjednek a trianon előtti Magyarország minden területére, azon kívül Európa más országaira. A templomokat, bazilikákat sehol sem hagyja ki, a freskók, festmények, építészeti stílusok hatása alatt áll. Az **Adrián Porecson** saját telke van, amit 40 valahány évvel ezelőtt vettek. A hegyről ahol fekszik, látni Velencét, ha tiszta az ég. Nem adja el, — ott vannak a fiai, unokái — marad a családban.

Hatalák István saját házzal rendelkezik (gyerekei úgyszintén), mely négy felszínen fekszik területe kb. 350-400 négyzetméter között van. A házat és egyéb tisztasági, főzési teendőket, ő maga látja el.

Amennyiben Istvánnak az ideje engedni teniszeznek, a családban, mindenki tud teniszezni.

Szereti a komoly zenét hallgatni, legalább 1500 hanglemeze van, szeret olvasni.

Mint mondja ott van mindenütt, ahol segítségére van szülőség.

— Sok emberben felmerült a kérdés, ezért az illetékes szervektől felviágosítást kértem afelől, hogy a társadalmi munkákban elől járó személyek, milyen vitézi rangot kapnak. A válasz az volt, hogy a **Vitézi Rend Nemzetvédelmi Tagozatába** vannak felvéve —.

Ez a vitézzé avatás mindenképpen egy nagy megtiszteltetés és főleg elismerése annak, hogy közöttünk milyen kiváló emberek vannak, akik munkájukkal a mi közösségünk ügyeért fáradnak, családjuk és egyéb teendőik mellett. **Köszönet nekik és Hatalák Istvánnak is, akiben egy nagy magyar embert ismerhettünk meg.**

REFORMÁTUS SZEMLE

Az elmúlt héten meglátogattuk **Kovács György** és **Piroska** testvéreinket Traralgonban. Gyurka és Piroska évtizedeken át hűséges tagjai voltak és maradtak a gyülekezetnek. Amíg egészségük engedte, még Traralgonból is bejártak az istentiszteletre, példát mutatva sokaknak. Most mi látogattunk el hozzájuk, hogy elvigyük az Igét és az Úrvacsorát. Szép és meghatározó volt együtt venni az úrvacsorát **Piroskával** és **Róberttel**, és együtt énekelni a kórházi szobában a zsolnárt **Gyurka bácsival**.

Mindannyiunk nevében kívánunk nekik sok erőt és hitet. Isten áldja az idősebb és ifjabb Kovács családot, akiket mindig szeretettel várunk a templomba és a közösségbe.

Dezsi Csaba

